

Flexibilisar il temp da bloc en scola

Incumbensa parlamentara da deputà Ursin Widmer (PBD Trin)

DA MARTIN CABALAR/FMR

■ **En las regiuns periferas duain vegnir stgaffidas las premissas legalas per flexibilisar las uras da bloc en scola. Quai pretenda deputà Ursin Widmer (PBD Trin), sustegni da 58 consignants, en in'incumbensa parlamentara.** Cun sia incumbensa vul Ursin Widmer «tegnair quint da las premissas e pussaivladads structuralas e geograficas per las scolas en las regiuns periferas». La reglamentaziun vertenta che prescriba il dumber da leziuns per mez di duai vegnir flexibilisada cun dar a las vischnancas ed als consorzis da scola la pussaivladad da fixar en atgna cumpetenza per uraris che correspundan il meglier a lur relaziuns specificas en la periferia.

La situaziun vertenta

Sin basa da la lescha vertenta sto la scola primara porscher temps da bloc che cumpiglian almain quatter leziuns en successiun. Per regla èn maximal quatter leziuns pussaivlas durant in mez di. Plinavant preveda la lescha ch'il temp da bloc vegnia da principi occupà cun instrucziun. Questas leziuns da bloc pon dentant era vegnir occupadas cun purschidas sumegliantas a l'instrucziun sco accompagnament per far pensums, instrucziun fundamentala da musica sco era leziuns supplementaras da sport.

Sco quai che Widmer constatescha dati en il Grischun diversas regiuns periferas cun plirs lieus da scola. Savens saja in manaschi da scola sche pussaivel adattà als curs uffizials da l'auto postal, cunzunt cun

l'intent da spargnar custs. Quai haja dentant magari er per consequenza ch'i dettia temp da spetga che na possa betg vegnir occupà cun lavurs che fan senn. Las leziuns manchentadas la damaun ston alura vegnir cumpensadas il suentermezdi. Per consequenza hajan scolars da lieus perifers ch'en dependents dal transport dal traffic public per part fitg lungs dis d'instrucziun. Quai cunzunt era per il motiv che la reglamentaziun vertenta lubescha d'instalar entaifer las quatter leziuns da l'avantmezdi sulet ina leziun per far pensums u da cumpensaziun. Quel temp na quintia dentant betg sco temp d'instrucziun. «La durada dals dis d'instrucziun vegnia uschia prolungada a moda artificiziala senza avair in niz supplementar correspondent», resumescha Widmer.

Armonisaziun gea – unificaziun na

Tenor Widmer fai bain senn d'armonisar sin plaun chantunal e naziunal il cuntegn e las cumpetenzas d'instrucziun (Plan d'instrucziun 21) sco er la durada da las leziuns per che tut ils uffants hajan las medemas premissas e schanzas. Reglamentaziuns unificadas pertutgant il cura exact che l'instrucziun stoppia vegnir cumpartida «negligeschent dentant las relaziuns geograficas e las pussaivladads pragmaticas da las regiuns periferas», punctuescha Widmer. El è persuadi che la pussaivladad da flexibilisar il temp d'instrucziun stgaffiss ina plivalur per ils uffants ch'avessan pli pauc scola il suentermezdi e consequentmain pli curts dis da scola. Indispitaivel saja plinavant che las vischnancas profitassian finanzialmain d'ina flexibilisaziun, da-

mai ch'ellas na vessian betg custs supplementars per ils transports da scola privats e per las leziuns d'accompagnament.

Mo en singuls lieus in problem

Sco quai che l'Inspectorat da scola conferma n'è l'instrucziun da bloc betg in problem general da las regiuns periferas, ma bain sulet da singuls lieus. En tals cas possian ins tschentar al departament la dumonda per in'exceptziun. Il dumber da reclamaziuns saja en tutta cas fitg minimal. En la gronda maioritad dals consorzis saja la soluziun vertenta sa cumprovada fitg bain. Quai conferma er il manader da scola da la Lumnezia Conradin Caduff. Tras porscher in urari fitg cumpact possian ins minimar la durada d'in d'instrucziun. Geniturs che sajan tuts dus en il process da lavur apprezzeschian fitg quest urari cumpact. Sin il stgalim primar muntia quai mingamai quatter leziuns l'avantmezdi e maximal trais leziuns il suentermezdi tar total 24 leziuns ad emna. En las singulas leziuns da bloc tranter las leziuns ordinaras sco er en cas d'absenza da la scolasta u dal scolast ha il consorzi era la pussaivladad da fixar leziuns cumpensatorias per far pensums, per zambregiar, far sport u musica. Ed ins nizzegia quellas pussaivladads a moda flexibla e tenor disponibilitad da las personas d'instrucziun. Sin il stgalim superiur saja quest basegn main actual, damai ch'ils scolars sappian s'organisar a moda independenta. Actualmain sajan ins era londervi d'examinar co che l'instrucziun da la scola da musica possa per part vegnir integrada en la purschida da bloc, di Caduff.



Las uras da bloc tegnan quint da la situaziun sa midada da la famiglia, dal dumber reduci da scolars e da la centralisaziun da las scolas.

MAD